

Euroopan
komissio

CASP2021

Koordinoitu toiminta
tuoteturvallisuuden puolesta

Sähkölelut

Loppuraportti

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Lyhenneluettelo	2
Tiivistelmä	3
Osa 1	
1. Yleiskatsaus toimesta	4
1.1 Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset	4
1.2 Tuotteen soveltamisala ja testauskriteerit	5
1.2.1 Tuotteen soveltamisala	5
1.2.2 Testauskriteerit	5
2. Näytteenotto ja testaus	6
2.1 Otantajakauma	6
2.2 Testausprosessi	7
3. Testitulokset	8
3.1 Yleiskatsaus testituloksista ja tärkeimmät havainnot	8
3.2 Tulokset testityypeittäin	9
3.3 Vähittäismyyntikanavakohtaiset tulokset	10
3.4 Päätelmät testituloksista	10
4. Riskinarviointi ja toimenpiteet	11
4.1 Riskinarvioinnin tulokset	11
4.2 Testattuja tuotteita koskevat korjaavat toimenpiteet	11
5. Päätelmät ja suositukset	12
5.1 Päätelmät	12
5.2 Suositukset sidosryhmille	13
Osa 2	
1. Mikä on CASP?	14
Roolit ja vastuulueet	14
2. Tuotekohtaisen toimen työsuunnitelma	15
3. Tuotekohtaisten toimien välineet ja prosessit	16

Lyhenneluettelo

LYHENNE	KUVAUS
AEL	Saavutettavissa oleva päästöraja
CASP	Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta
DG JUST	Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto
EISMEA	Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yrityksiä koskevien toimeenpanovirasto
EN	Eurooppalainen standardi
EO	Taloudellinen toimija
ETA	Euroopan talousalue
EU	Euroopan unioni
GPSD	Yleistä tuoteturvallisuutta koskeva direktiivi (2001/95/EY)
LED	Valoa säteilevä diodi
MS	Jäsenvaltio(t)
MSA	Markkinavalvontaviranomainen
PSA	Tuotekohtainen toimi
RAG	Riskienarviointiohjeet
RAPEX-ohjeet	Päätös (EU) 2019/417
REACH-asetus	Kemikaalien rekisteröintiä, arviointia, lupamenettelyjä ja rajoituksia koskeva asetus (EY 1907/2006)
RoHS2	Vaarallisten aineiden käytön rajoittamista koskeva direktiivi (2011/65/EU)
Safety Gate	Tuoteturvallisuutta koskeva EU:n nopea tiedonvaihtojärjestelmä
TSD	Leluturvallisuusdirektiivi (2009/48/EY)

Tiivistelmä

Toimen tavoitteet

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) auttaa kaikkia Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen maiden markkinavalvontaviranomaisia tekemään yhteistyötä Euroopan sisämarkkinoille saatettavien tuotteiden tuoteturvallisuuden parantamiseksi. Tässä toiminnassa keskityttiin sähköleluihin. Tuotteista otettiin näytteet, ja ne testattiin yhteisesti sovittujen kriteerien mukaisesti osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten valitsemissa eurooppalaisessa laboratoriossa.

Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

1. sähkölelut, joissa on nappiparistoja/muita paristoja;
2. sähköiset ajettavat lelut;
3. sähkölelut, joissa on lasereita/muita valoja;
4. kauko-ohjattavat lelut.

Tärkeimmät testauskriteerit

Testaussuunnitelmaan sisällytettiin seuraavat asiat:

- valikoima lausekkeita eurooppalaisesta standardista (EN) 62115:2005 + A12:2015 - Sähköturvallisuusvaatimukset leluille, joissa on vähintään yksi sähköstä riippuvainen toiminto. Leluilla tarkoitetaan kaikkia tuotteita, jotka on suunniteltu tai selvästi tarkoitettu, joko yksinomaan tai ei yksinomaan, alle 14-vuotiaiden lasten leikkikäyttöön.
- EN 71-1:2014 + A1:2018 - Lelujen turvallisuus - Mekaaniset ja fysikaaliset ominaisuudet - lauseke 5.1 pienistä osista,
- tuotteiden lyijy- ja kadmiumpitoisuudet, jotka on testattu vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta annetun direktiivin (2011/65/EU) (RoHS2) mukaisesti.
- pehmeän muovin ftalaattipitoisuus, joka on testattu kemikaalien rekisteröintiä, arviointia, lupamenettelyjä ja rajoituksia koskevan asetuksen (EY 1907/2006) (REACH-asetus) mukaisesti.

Tulokset

- 130 testattua tuotetta:
  - 58 sähkölelua nappiparistolla/muilla paristoilla,
  - 34 sähköistä ajettavaa lelua,
  - 24 sähkölelua, joissa on lasereita/muita valoja,
  - 14 kauko-ohjattavaa lelua.
- Yhteensä 75 prosenttia näytteistä (97) täytti testaussuunnitelman vaatimukset.
- Yhteensä 25 prosenttia näytteistä (33) ei täyttänyt vähintään yhtä testaussuunnitelman vaatimuksista.
  - Tuoteryhmät, joissa suurin osa näytteistä ei täyttänyt vähintään yhtä testaussuunnitelman vaatimusta, olivat kauko-ohjattavat lelut (36 %) ja sähkölelut, joissa on nappiparisto/muita paristoja (33 %).

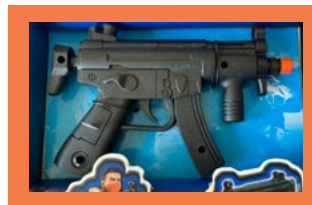
Keskeiset suositukset

Kuluttajille

- Osta sähköleluja luotettavista vähittäismyyntikanavista.
- Kiinnitä erityistä huomiota tuotteissa oleviin varoituksiin ja merkintöihin.
- Ole tietoinen helposti saatavilla olevien nappiparistojen vaaroista.

Taloudellisille toimijoille

- Saata markkinoille vain tuotteita, jotka täyttävät kaikki leluturvallisuudirektiivissä (2009/48/EY), asiaa koskevassa yhdenmukaistetussa standardissa sekä RoHS2-direktiivissä ja REACH-asetuksissa määritellyt lakisääteiset vaatimukset.
- Kiinnitä huomiota sähkölelujen varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden kattavuuteen ja tarkkuuteen.
- Viestitä kuluttajille selkeästi takaisinvedoista.

Päätelmät

Yhteensä 25 prosenttia testatuista näytteistä ei täyttänyt olennaisia vaatimuksia.

Yhteensä 43 prosenttia RoHS2-järjestelmän avulla lyijyn ja kadmiumin osalta testatuista näytteistä ei täyttänyt vaatimuksia. Lisätoimia tarvitaan EU:n kuluttajien ja ympäristön suojelemiseksi sisämarkkinoille saatetuilta vaarallisilta sähköleluilta.

Markkinavalvontaviranomaisten tekemät riskien arvioinnit osoittivat, että 21 näytteestä aiheutui vakava riski, kuudesta näytteestä suuri riski ja yhdestä näytteestä keskisuuri riski.

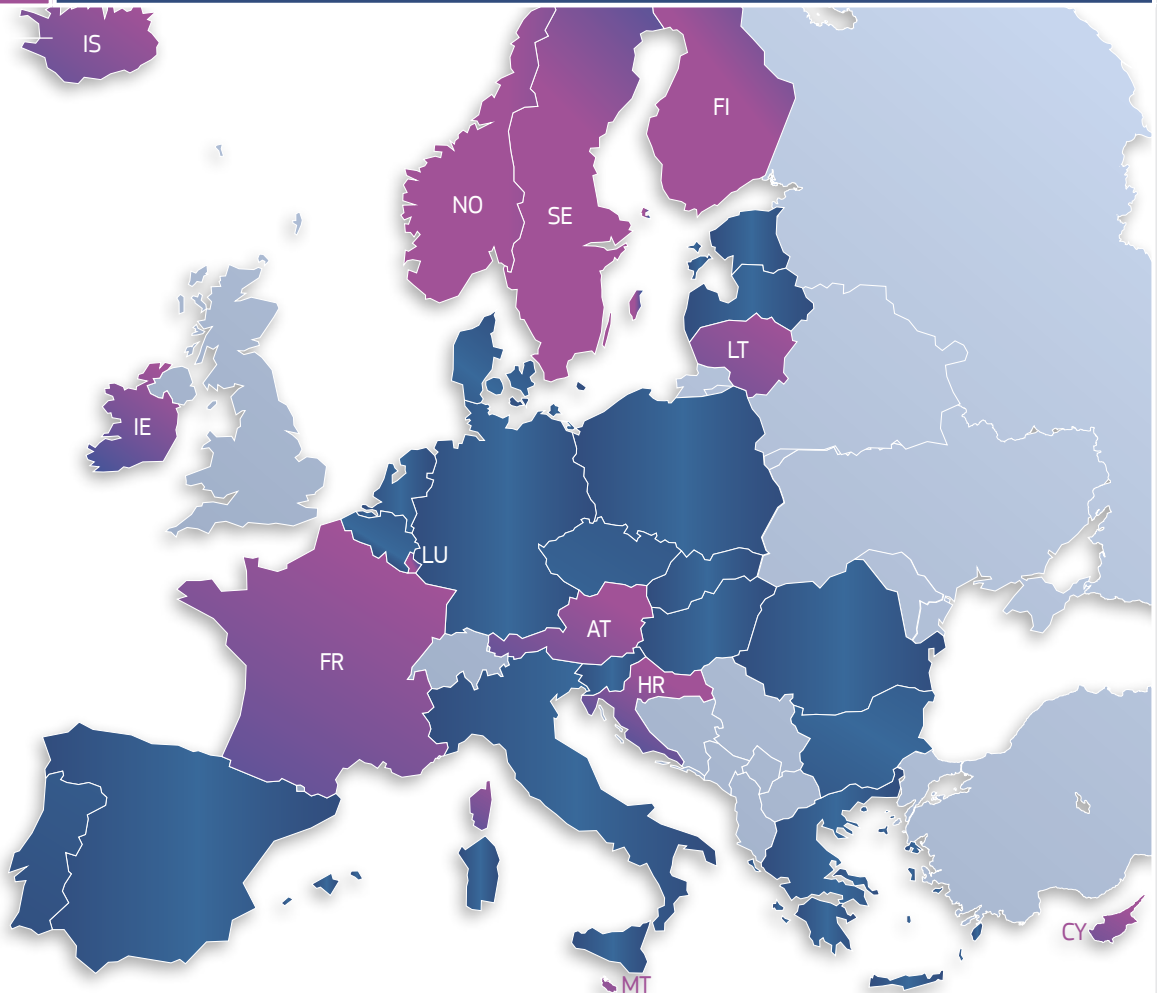
Tärkeimpiä toimenpiteitä, joita toteutettiin sellaisten tuotteiden osalta, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia, olivat viiden tuotteen vetäminen markkinoilta ja 26 tuotteen poistaminen markkinoilta.

1. Yleiskatsaus toimesta

1.1 Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset

Sähköeluja koskevaan tuotekohtaiseen toimeen osallistui yhteensä 15 markkinaviranomaista kymmenestä EU:n jäsenvaltiosta ja kahdesta ETA-maasta, kuten alla olevasta kuvasta käy ilmi.

MAA	MSA
Irlanti	Kilpailu- ja kuluttajansuojakomissio
Islanti	Asunto- ja rakennusviranomainen
Itävalta	Sosiaali-, terveys-, hoiva- ja kuluttajansuojaministeriö Itävallan terveys- ja elintarviketurvallisuusvirasto
Kroatia	Valtion tarkastusvirasto
Kypros	Kuluttajansuojavirasto
Liettua	Valtion kuluttajansuojaviranomainen
Luxemburg	ILNAS - Markkinavalvontaosasto
Malta	Maltan kilpailu- ja kuluttajaviranomainen
Norja	Norjan pelastuspalveluvirasto
Ranska	Kilpailu-, kuluttaja- ja petostentorjuntavirasto Tullin ja välillisten verojen pääosasto
Ruotsi	Ruotsin sähköturvallisuusvirasto Ruotsin kemikaalivirasto
Suomi	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

1.2 Tuotteen soveltamisala ja testauskriteerit

1.2.1 Tuotteen soveltamisala

Markkinavalvontaviranomaiset määrittivät toimen soveltamisalaan kuuluviksi lelut, joissa on vähintään yksi sähköstä riippuvainen toiminto. Leluiksi katsotaan kaikki tuotteet, jotka on suunniteltu tai selvästi tarkoitettu, joko yksinomaan tai ei yksinomaan, alle 14-vuotiaiden lasten leikkikäyttöön.

Taulukko 1 - Tuotteen soveltamisala

			
SÄHKÖLELUT, JOISSA ON NAPPIPARISTO/MUITA PARISTOJA,	SÄHKÖISET AJETTAVAT LELUT,	SÄHKÖLELUT, JOISSA ON LASEREITA/MUITA VALOJA	KAUKO-OHJATTAVAT LELUT
Lelutuotteet, jotka toimivat yksinomaan vaihdettavalla akkuteknologialla.	Lelut, jotka on suunniteltu lapsen ohjattaviksi ja jotka toimivat ladattavalla akkuteknologialla.	Lelut, jotka lähettävät joko lapsen laukaisemaa tai satunnaista valonlähdettä (erityisesti valonlähdettä, jonka aallonpituus on hyvin kapea – sähkömagneettinen säteily) luodakseen visuaalisen efektin.	Sähkölelut, joita ohjataan etänä johtoliitännän avulla ja jotka sisältävät ladattavia/ei-ladattavia paristoja.

1.2.2 Testauskriteerit

Testaussuunnitelmaan sisältyi mekaanisia ja sähköisiä testejä kaikille kerätyille näytteille (EN 62115:2005 + A12:2015 ja EN 71-1:2014 + A1:2018 vaatimusten mukaisesti), kemiallisia testejä lyijyn ja kadmiumin varalta RoHS2-direktiivin mukaisesti (63 näytteelle kuudesta niitä pyytäneestä markkinavalvontaviranomaisesta) ja kemiallisia testejä ftalaattipitoisuuksien varalta REACH-asetuksen mukaisesti (61 näytteelle kymmenestä niitä pyytäneestä markkinavalvontaviranomaisesta).

Laboratoriotestien lisäksi markkinavalvontaviranomaiset tarkistivat myös tuotteissa olevat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillään. Tekninen asiantuntija laati tarkistuslistan tärkeimmistä vaatimuksista antaakseen lisäohjausta markkinavalvontaviranomaisille.

2. Näytteenotto ja testaus

2.1 Otantajakauma

Otanta tehtiin kunkin markkinavalvontaviranomaisen suorittaman esivalinnan perusteella kunkin markkinan erityispiirteiden mukaisesti.

Kutakin markkinavalvontaviranomaista pyydettiin aluksi ottamaan näytteitä yhteensä 10 tuotteesta. Näytteiden kokonaismäärää mukautettiin kuitenkin lopulta kunkin markkinavalvontaviranomaisen kapasiteetin ja kiinnostuksen mukaan. Markkinavalvontaviranomaiset päättivät, miten

ne jakoivat arvioimiensa näytteiden kokonaismäärän neljän tuoteryhmän kesken ja ottivatko ne näytteitä kaikista tuoteryhmistä vai eivät.

Yhteensä 130 näytettä kerättiin ja testattiin, kuten alla olevasta

Taulukko 2 - Osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten keräämien näytteiden määrä

MAA	MSA	Sähköelut, joissa on nappiparisto/muita paristoja	Sähköiset ajettavat lelut	Sähköelut, joissa on lasereita/ muita valoja	Kauko-ohjattavat lelut	Yhteensä
Irlanti	Kilpailu- ja kuluttajansuojakomissio	4	/	/	/	4
Islanti	Asunto- ja rakennusviranomaisen	6	2	2	/	10
Itävalta	Liittovaltion sosiaali-, terveys-, hoiva- ja kuluttajansuojaministeriö	4	3	3	/	10
	Itävallan terveys- ja elintarviketurvallisuusvirasto					
Kroatia	Valtion tarkastusvirasto	5	/	3	2	10
Kypros	Kuluttajansuojapalvelu	4	3	3	/	10
Liettua	Valtion kuluttajansuojaviranomainen	5	1	/	4	10
Luxemburg	ILNAS - Markkinavalvontaosasto	1	3	3	3	10
Malta	Maltan kilpailu- ja kuluttajaviranomainen	3	4	/	5	12
Norja	Norjan pelastuspalveluvirasto	4	5	/	/	9
Ranska	Kilpailu-, kuluttaja- ja petostentorjuntavirasto	5	3	5	/	13
	Tullin ja valmisteverotuksen pääosasto	/	/	1	/	1
Ruotsi	Ruotsin sähköturvallisuusvirasto	/	6	/	/	6
	Ruotsin kemikaalivirasto	12	/	/	/	12
Suomi	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	5	4	4	/	13
Yhteensä		58	34	24	14	130

Markkinavalvontaviranomaiset valitsivat haluamansa näytteenottokanavat ja keräsivät tuotteet sekä verkkokaupoista että fyysisistä myymälöistä. Suurin osa näytteistä (72 %) kerättiin fyysisistä kaupoista.

2.2 Testausprosessi

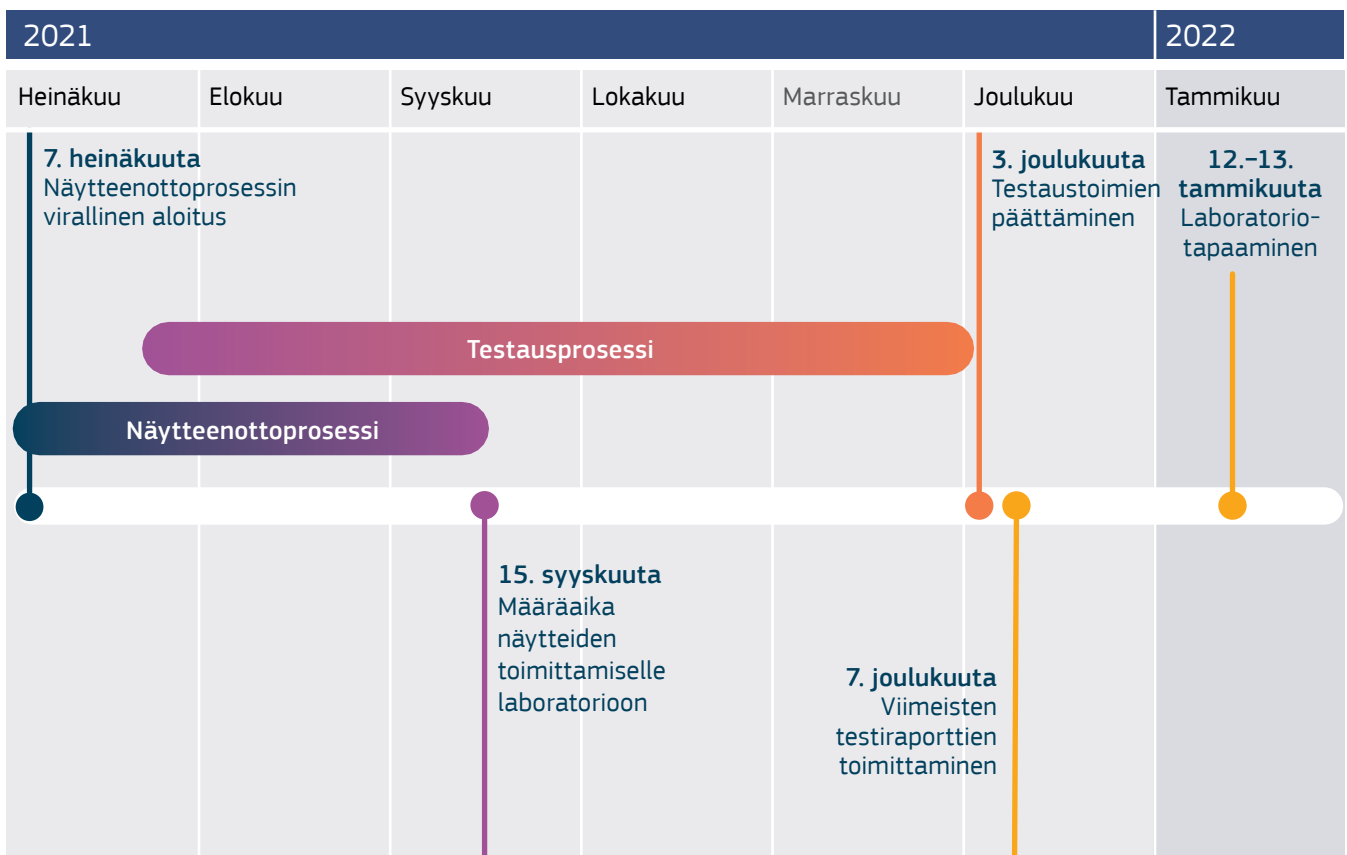
Laajan työpöytätyöskytymuksen perusteella tunnistettiin 73 akkreditoitua laboratoriota, jotka sijaitsevat EU:ssa ja ETA-alueella. Hanketiimi laati tarjouseritelmän ja pyysi laboratorioilta tarjouksia. Markkinavalvontaviranomaisille esitettiin vertaileva analyysi niiden kahdeksan laboratorion teknisestä soveltuvuudesta ja tarjouksista, jotka vastasivat pyyntöön ja jotka olivat akkreditoituja suorittamaan kaikkien valittujen standardien mukaiset testit. Markkinavalvontaviranomaiset valitsivat laboratorion teknisen soveltuvuuden ja hinnan perusteella (parhaan hinta-

laatusuhteen periaatteen mukaisesti).

Markkinavalvontaviranomaisilla oli kaksi kuukautta aikaa kerätä näytteet ja lähettää ne laboratorioon. Testausprosessi ei viivästynyt, ja se saatiin päätökseen 3.12.2021.

Laboratoriotapaaminen pidettiin 12. ja 13. tammikuuta (sekamuotoinen¹).

Kuva 1 - Näytteenotto- ja testausprosessin aikataulu

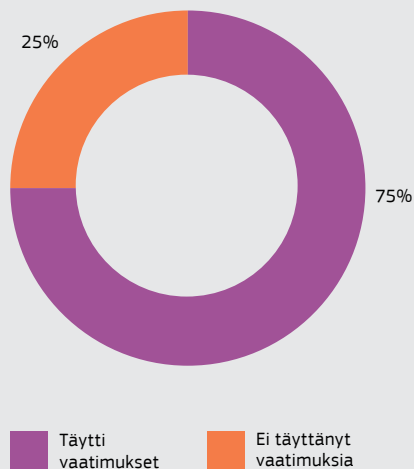
¹ Toimeksisaajan tiimin jäsenet olivat laboratoriossa audiovisuaalisen tiimin kanssa. Markkinavalvontaviranomaiset ja Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston (DG JUST) edustajat osallistuivat kokoukseen Zoomin välityksellä.

3. Testitulokset

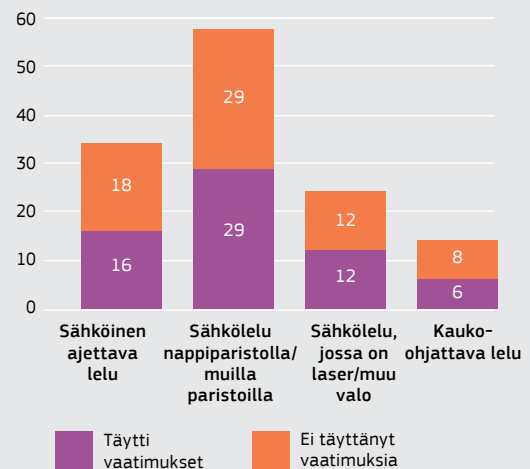
3.1 Yleiskatsaus testituloksista ja tärkeimmät havainnot

Laboratorion testaamista 130 näytteestä 97 täytti lopullisessa testaus suunnitelmassa määritellyt vaatimukset, kuten alla olevasta taulukosta käy ilmi. Loput 33 näytettä eivät täyttäneet vähintään yhtä vaatimusta².

Kuva 2 - Testien kokonaistulokset (N=130)

Kuva 3 - Varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden tarkastusten tulokset (N=130)

Testitulosten perusteella yli 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa oli hieman enemmän virheitä (26 %) kuin alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa (20 %). Kauko-ohjattavien lelujen tuoteryhmässä oli eniten näytteitä, jotka eivät täyttäneet vähintään yhtä olennaista vaatimusta (36 %). Seuraavaksi eniten niitä oli leluissa, joissa on nappiparisto/ muita paristoja (33 %). Lelujen, joissa on nappiparisto/muita paristoja, tuoteryhmässä yli 36 kuukauden ikäisille lapsille

tarkoitetuissa leluissa havaittiin enemmän puutteita (37 %) kuin alle 36 kuukauden ikäisille lapsille tarkoitetuissa leluissa (16 %). Markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillä: 52 % näytteistä ei täyttäneet vaatimuksia.

² Näihin tuloksiin eivät sisälly varoituksia, merkintöjä ja ohjeita koskevat lausekkeet (nämä arvioitiin markkinavalvontaviranomaisten toimesta).

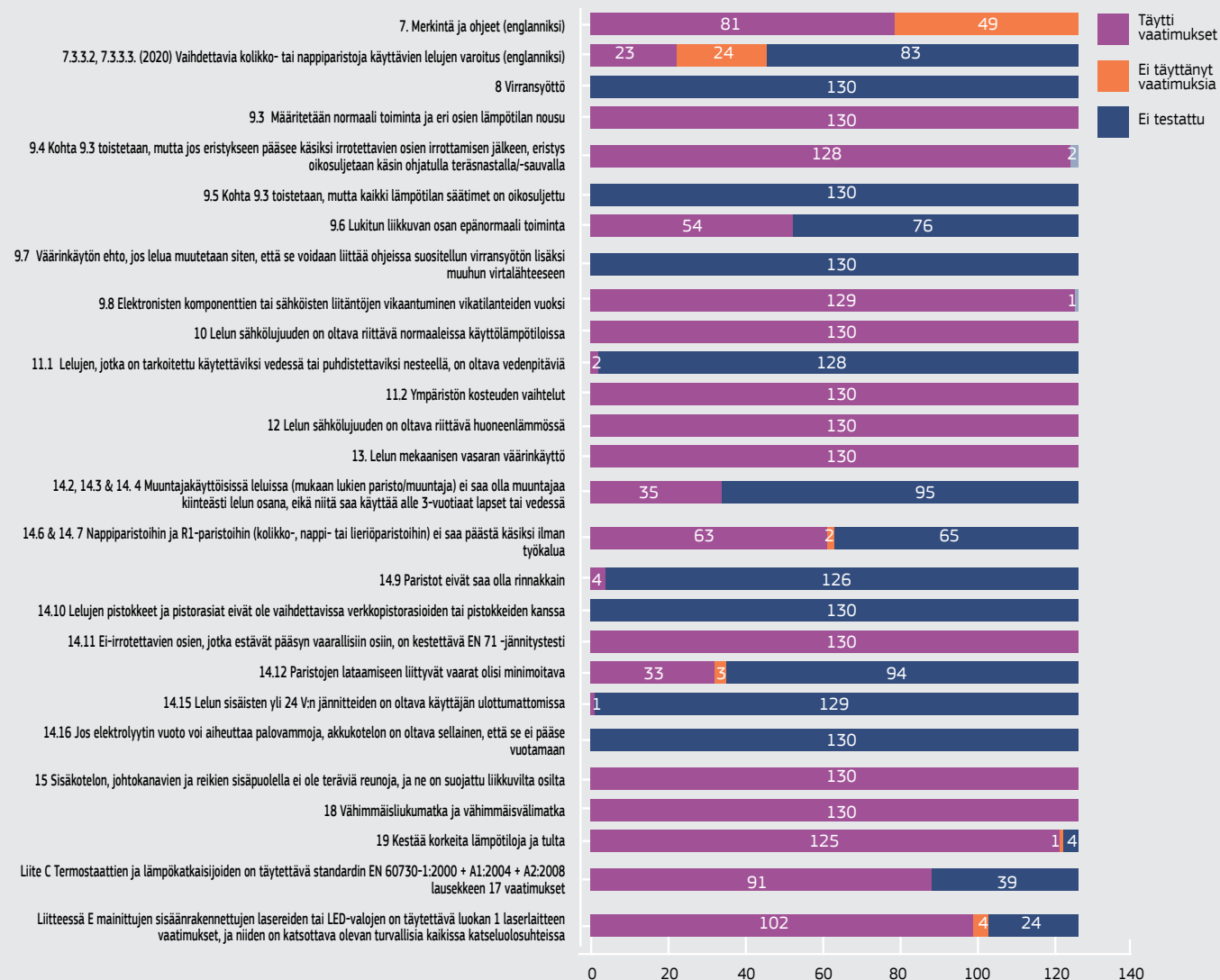

3.2 Tulokset testityypeittäin

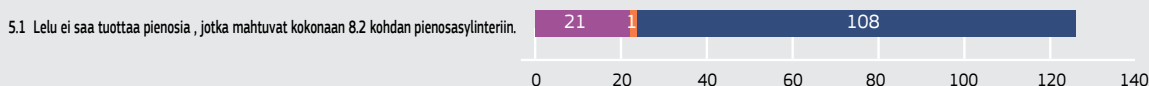
Suurin määrä näytteitä, jotka eivät täyttäneet vähintään yhtä vaatimusta, oli lyijyn ja kadmiumin varalta RoHS2-asetuksen mukaisesti tehdyissä kemiallisissa testeissä (43 %). Seuraavina olivat REACH-asetuksen mukaiset ftalaattipitoisuuden kemialliset testit (11 %) ja sähköiset/mekaaniset testit (8 %). Lausekekohtaiset testitulokset on esitetty alla olevissa kaavioissa.

Sähköiset/mekaaniset testit

Kuva 4 - Testitulokset lausekkeittain - EN 62115:2005 + A12:2015 (N=130)

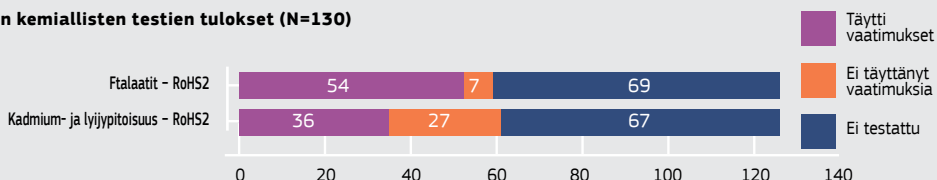

Kuva 5 - Testitulokset lausekkeittain - EN 71-1:2014 + A1:2018 pienille osille (N=130)

Kemialliset testit

Kuva 6 - RoHS2- ja REACH-asetusten mukaisten kemiallisten testien tulokset (N=130)

3.3 Vähittäismyyntikanavakohtaiset tulokset

Suurin osa näytteistä (72 %) kerättiin fyysisistä kaupoista. Verkko-kaupoista kerätyistä sähköelusta huomattavasti suurempi osuus (47 %) ei täyttänyt ainakaan yhtä olennaista vaatimusta verrattuna fyysisistä myymälöistä kerättyihin leluihin (17 %).

3.4 Päätelmät testituloksista

Testatuissa näytteissä havaittiin sekä mekaanisia/ sähköisiä että kemiallisia riskejä. Kemialliset vaatimustenvastaisuudet olivat kuitenkin paljon yleisempiä kuin mekaaniset/sähköiset.

Kemialliset riskit

On huolestuttavaa, että 43 prosenttia RoHS2 -direktiivin mukaisesti testatuista näytteistä ei täyttänyt asiaa koskevia vaatimuksia. Vaarallisten aineiden, lyijyn ja kadmiumin, liiallinen esiintyminen aiheuttaa ympäristöriskin, kun sähköelutuote kierrätetään.

Mekaaniset/sähköiset riskit

Vaikka sähkö- ja mekaaniseen turvallisuuteen liittyviä vaatimustenvastaisuuksia oli vähemmän, joitakin vaaroja havaittiin.

- **Helppo pääsy nappi-/kolikkoparistoihin.** Nämä pienet paristot ovat erittäin vaarallisia lapsille, koska ne voivat jäädä jumiin lapsen anatomian kriittiseen osaan. Erityisesti emäksiset palovammat voivat aiheuttaa minuuteissa monenlaisia kudonvaurioita: limakalvojen eroosiota, haavaumia ja jopa syviä palovammoja ruokatorven ja mahalaukun limakalvoille.
- **Valodiodilaserit (LED-laserit), jotka ylittävät sallitun saavutettavissa olevien päästöjen raja-arvon (AEL).** Sisäänrakennettujen lasereiden tai LED-valojen on täytettävä luokan 1 laserlaitteen turvallisuusvaatimukset ja oltava optisesti turvallisia kaikissa katseluolosuhteissa. Lapset ovat erityisen **alttiita tälle valon aiheuttamalle vaaralle.**
- **Lelut, joita lapsi voi käyttää verkkovirtaan kytkettynä.** Lelulla leikkiminen, kun se on kytketty verkkovirtaan, voi lisätä pistokkeen ja pistorasian vaurioitumisriskiä ja altistaa lapsen vakaville lisäriskeille.

Pakkaukset, varoitukset, merkinnät ja ohjeet

Yli puolet näytteistä (52 %) ei täyttänyt merkintöjä ja ohjeita koskevia vaatimuksia. Turvallisuusohjeet ovat olennaisen tärkeitä sähköelujen turvallisen käytön ja huollon kannalta. Monien tuotteiden mukana toimitettiin puutteellisia tai epätarkkoja tietoja, ja joitakin tuotteita myytiin ilman paristoja koskevia varoituksia.

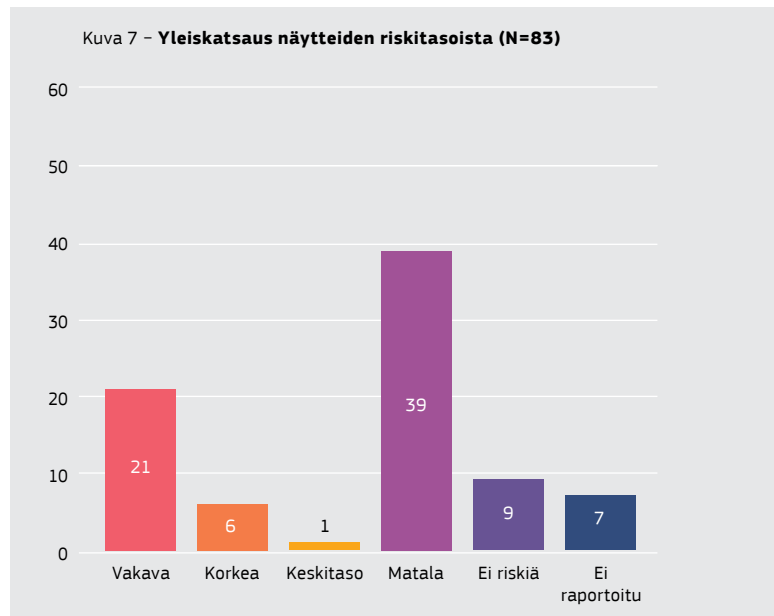

4. Riskinarviointi ja toimenpiteet

4.1 Riskinarvioinnin tulokset

Leluturvallisuudirektiivin mukaan unionin markkinoille saatettavien lelujen on oltava direktiivissä säädettyjen olennaisten turvallisuusvaatimusten mukaisia. Erityisesti lelut eivät saa vaarantaa kolmansien osapuolten käyttäjien turvallisuutta tai terveyttä, kun niitä käytetään tarkoitetulla tai ennakoitavissa olevalla tavalla. Kun arvioidaan, aiheuttaako tuote riskin, lähestymistavan on perustuttava komission täytäntöönpanopäätökseen (EU) 2019/417³ (RAPEX-ohjeet). Riskinarviointien laatimiseksi markkinavalvontaviranomaiset käyttivät EY:n riskinarviointityökalua (RAG)⁴.

Kuvassa 7 esitetään niiden näytteiden riskitasot (markkinavalvontaviranomaisten riskinarvioinnin perusteella), jotka eivät täyttäneet vaatimuksia.

4.2 Testattuja tuotteita koskevat korjaavat toimenpiteet

Testaustulosten ja tehtyjen riskinarviointien perusteella markkinavalvontaviranomaiset päättävät, mihin korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä niiden tuotteiden osalta, jotka eivät ole EU:n lainsäädännön ja/tai sovellettavien standardien mukaisia, jotta vaarallisten tuotteiden saattaminen sisämarkkinoille voidaan estää. Kuvassa 8 esitetään tärkeimmät toteutetut toimenpiteet.

Kun vakava riski havaitaan, markkinavalvontaviranomaiset ovat lisäksi velvollisia tekemään ilmoituksen Safety Gate -järjestelmään (tuoteturvallisuudirektiivin 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti⁵). RAPEX-ohjeissa⁶ suositellaan myös ilmoitusten tekemistä vähemmän kuin vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden osalta toteutetuista toimenpiteistä.

Yhteisen testauskampanjan () käynnistämien toimien jälkeen 22 tuotteesta tehtiin Safety Gate -ilmoitus, ja yksi lisäilmoitus on vireillä.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=FI>

⁴ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=LEGISUM%3A4390682>

5. Päätelmät ja suositukset

5.1 Päätelmät

Yhteensä 25 prosenttia testatuista näytteistä ei täyttänyt sovellettavien standardien vaatimuksia. Kauko-ohjattavissa leluissa sekä sähköleluissa, joissa oli nappiparisto/muita paristoja, oli suurempi osuus näytteitä, jotka eivät täyttäneet vähintään olennaisista vaatimuksista: 36 prosenttia ja 33 prosenttia.

Testien tulokset osoittavat, että 43 prosenttia kerätyistä sähkölelunäytteistä ei täyttänyt RoHS2-direktiivin lyijyä ja kadmiumia koskevia vaatimuksia. Vaikka vaaralliset aineet eivät ehkä aiheuta suoraa vaaraa lapselle, ne aiheuttavat ympäristöriskin.

Lisäksi 52 prosenttia näytteistä ei täyttänyt varoituksia, merkintöjä ja ohjeita koskevia vaatimuksia.

Markkinaturvallisuusviranomaiset antoivat 22 Safety Gate -ilmoitusta tämän tuotekohtaisen toimen tulosten perusteella (1 ilmoitus on edelleen vireillä) ja kehottivat taloudellisia toimijoita poistamaan tuotteen markkinoilta tai vetämään sen takaisin, sillä niiden arvioitiin aiheuttavan vakavan, suuren tai keskiisuren riskin.

5.2 Suositukset sidosryhmille

Seuraavat suositukset perustuvat testausprosessin tuloksiin ja markkinavalvontaviranomaisten hankkeen aikana keskenään käymiin keskusteluihin.

Kuluttajille

Osta sähköleluja luotettavista

vähittäismyyntikanavista. Osta sähköelut vakiintuneilta ja tunnetuilta jälleenmyyjiltä. He auttavat sinua kaikissa ostoosi liittyvissä ongelmissa. Jos ostat verkosta, tarkista myyjän henkilöllisyys ja myyjän jo myymien tuotteiden arvostelut – Mainitaanko arvosteluissa turvallisuuspuutteita?

Varoitukset, merkinnät ja ohjeet. Kiinnitä erityistä huomiota tuotteissa oleviin varoituksiin ja merkintöihin. Onko laitteessa CE-merkintä? Onko lelun ikäraja selvästi merkitty? Onko leluihin merkitty yhteyshenkilön nimi ja osoite EU:ssa? Onko lelussa varoitusohjeita, joita tulisi noudattaa? Vaatiiko lelu valvontaa? Voiko sähkölelu käyttää ulkona tai märissä olosuhteissa?

Ole tietoinen helposti käsiteltävissä olevien nappiparistojen vaaroista. Huomaa, että monissa lasten leluissa käytetään nappiparistoja, jotka voivat aiheuttaa vakavia ja hengenvaarallisia vammoja⁷. Tarkista säännöllisesti lapsesi sähkölelun kunto. Onko se vaurioitunut? Pääseekö lapsi käsiksi paristoihin?

Eurooppalaisille ja kansallisille viranomaisille

Valvo sähköleluja. Kun otetaan huomioon, että 43 prosenttia näytteeksi kerätyistä ja testatuista tuotteista ei täyttänyt RoHS2-direktiivin vaatimuksia ja 52 prosenttia ei täyttänyt varoituksia, merkintöjä ja käyttöohjeita koskevia vaatimuksia, sähköleluja olisi valvottava tarkasti. Lisätesteillä sekä varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden säännöllisellä tarkistamisella voidaan vähentää markkinoilla olevien vaarallisten sähkölelujen määrää.

Keskitä markkinavalvontatoimet verkossa myytäviin sähköleluihin. Dynaamiset ja vapaasti käytettävissä olevat verkkomarkkinat ovat lisänneet opportunististen taloudellisten toimijoiden määrää. Huomattavasti suurempi prosenttiosuus (47 %) verkkokaupoista kerätyistä testatuista sähköleluista ei täyttänyt ainakaan yhtä olennaista vaatimusta verrattuna fyysisistä myymälöistä kerättyihin leluihin (17 %).

Taloudellisille toimijoille

Varoitukset, merkinnät ja ohjeet. Kiinnitä erityistä huomiota sähköleluissa oleviin varoituksiin ja merkintöihin. Niiden olisi oltava myyntimaan kansallisella kielellä. Sähköleluihin on merkittävä seuraavat tiedot: valmistajan ja maahantuojan nimi ja osoite sekä vastuuhenkilö EU:ssa, tuotteen tunnistetiedot ja jäljitystiedot sekä asianmukaiset varoitukset ja turvallisuustiedot lelun turvallisen käytön varmistamiseksi.

Tunne sovellettavan lainsäädännön mukaiset velvollisuutesi. Ryhdy kaikkiin tarvittaviin varotoimiin varmistaaksesi, että tuotteet ovat täysin leluturvallisuudirektiivin mukaisia. Sähkölelujen turvallisuutta koskevassa EN 62115 -standardissa, RoHS2-direktiivissä ja REACH-asetuksessa on määritelty luotettava teknisiä ratkaisuja, joita valmistajat voivat noudattaa tuotteen suunnittelun ja tuotannon aikana osoittaakseen, että ne täyttävät pakolliset lakisääteiset vaatimukset.

Ilmoita vaaratilanteista toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos lelu aiheuttaa turvallisuusriskin, taloudellisilla toimijoilla on lakisääteinen velvollisuus ilmoittaa siitä välittömästi sen jäsenvaltion toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle, jossa lelu on asetettu saataville.

Takaisinvedot. Kerro kuluttajille selkeästi, miten he saavat tietoa mahdollisista takaisinvetotoimista. Varmista, että takaisinvetoilmoitukset ovat selkeitä ja helposti saatavilla, ja määrittele niissä aina tuotteen aiheuttamat vaarat. Seuraa säännöllisesti takaisinvedon vaikutusta ja mukauta strategiaa sen mukaisesti.

⁷ Lisätietoja: https://consultation.accc.gov.au/product-safety/further-consultation-button-batteries-in-toys-1/supporting_documents/Consultation%20paper%20for%20toys%20with%20button%20batteries.pdf

1. Mikä on CASP?

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) mahdollistaa sen, että EU-/ETA-maiden markkinavalvontaviranomaiset voivat tehdä yhteistyötä ja parantaa sisämarkkinoille saatettujen tuotteiden turvallisuutta.

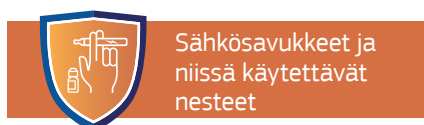
Tuotekohtaisissa toimissa testataan erityyppisiä tuotteita, jotka voivat aiheuttaa riskin kuluttajille. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsevat ja keräävät tuotteet, ja ne tutkitaan yhteisesti sovitun testaussuunnitelman mukaisesti.

Horisontaaliset toimet tarjoavat markkinavalvontaviranomaisille foorumin ajatusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon. Niissä kehitetään teknisen asiantuntijan johdolla yhteisiä lähestymistapoja, menettelyjä ja käytännön välineitä markkinavalvontaa varten.

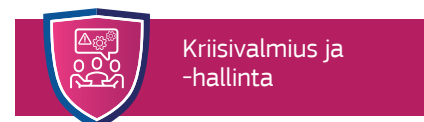
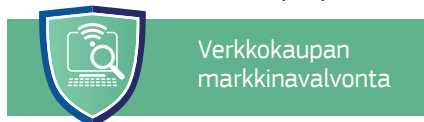
Hybriditoimilla helpotetaan horisontaalisia keskusteluja ja toteutetaan testauskampanjoita. Tuloksia käytetään yhteisten lähestymistapojen ja menetelmien kehittämiseen.

CASP 2021 sisältää viisi tuotekohtaista toimea, kolme horisontaalista toimea ja yhden hybriditoimen. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsivat toimet oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston järjestämässä kuulemisessa.

Tuotekohtaiset toimet (PSA)

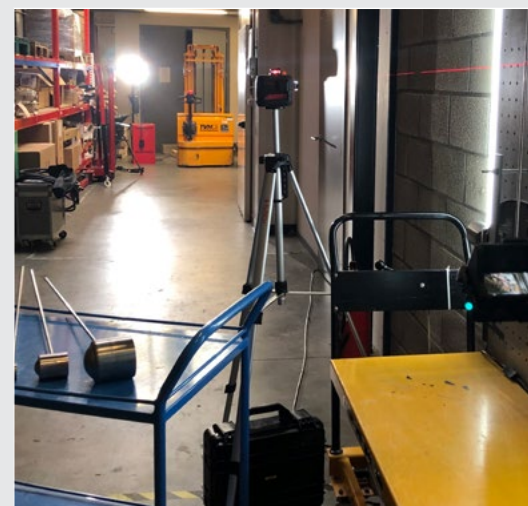
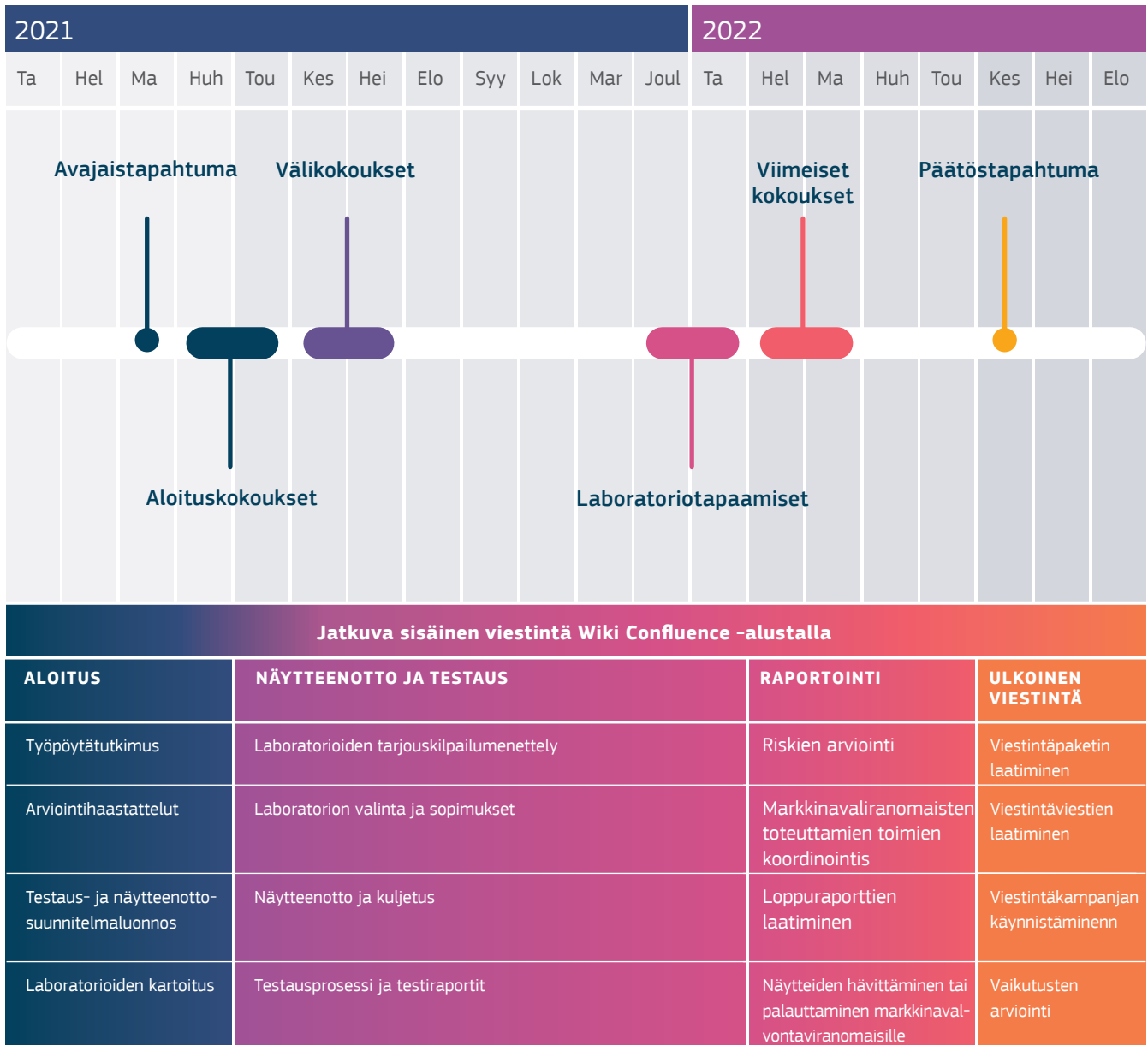
Horisontaaliset toimet (HA)

Roolit ja vastualueet

2. Tuotekohtaisen toimen työsuunnitelma

3. Tuotekohtaisten toimien välineet ja prosessit

0

Prosessi ennen koordinoitua toimintaa tuoteturvallisuuden puolesta

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto määrittelee painopisteet tuoteryhmien valitsemiseksi. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsivat viisi CASP 2021 -tuoteryhmää oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston järjestämässä kuulemisessa.

1

Testaus- ja näyttөөnnotsuunnitelmien vahvistaminen

Tekniset asiantuntijat laativat suunnitelmat markkinavalvontaviranomaisten palautteen ja käytettävissä olevan budjetin perusteella. Luonnokset esitellään aloituskokouksissa, minkä jälkeen markkinavalvontaviranomaiset viimeistelevät ja vahvistavat ne Wikin kautta.

2

Laboratorion valinta

Toimeksisaajan tiimi karottaa laboratoriot ja ottaa niihin yhteyttä hintojen ja muiden tietojen keräämiseksi. Tarjouskilpailu käynnistetään aloituskokouksen jälkeen, ja tarjoukset arvioidaan. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsevat laboratorion välikokouksissa.

6

Skenaarioiden lataaminen RAG-työkaluun

Hankkeen aikana kehitetyt skenaariot ladataan RAG-työkaluun.

5

Riskien arviointi

Tekninen asiantuntija ja markkinavalvontaviranomaiset laativat laboratorio-tapaamisessa valittujen näytteiden perusteella skenaarioita ja analysoivat riskejä. Markkinavalvontaviranomaiset tekevät riskinarvioinnin kaikista näytteistä, jotka eivät täytä lakisääteisiä vaatimuksia.

4

Testaus ja testausraporttien toimittaminen

Laboratorio testaa näytteet sovitun testaus suunnitelman mukaisesti ja lataa testiraportit Wikiin. Markkinavalvontaviranomaiset pyytävät ja hyväksyvät raportit.

3

Näytteiden kerääminen ja kuljetus

Markkinavalvontaviranomaiset keräävät asiaankuuluvat näytteet kansallisilta markkinoiltaan ja rekisteröivät ne koodifointitiedostoon. Alustavien tarkastusten jälkeen markkinavalvontaviranomaiset lähettävät näytteet laboratorioon.

7

Markkinavalvontaviranomaisten hyväksymät toimet

Markkinavalvontaviranomaiset toteuttavat asianmukaiset toimet kyseisten tuotteiden osalta ja ilmoittavat niistä Safety Gate-järjestelmään.

8

Ulkoisen viestintä

Ulkoiset viestintätoimet käynnistetään päätöstapahtumassa. Tästä alkaa kahdesta kolmeen viikkoa kestävä Euroopan laajuinen viestintäkampanja.

Työkalut

Kustakin tuotekohtaisesta toimesta, hybriditoimesta ja koko CASP 2021 -hankkeesta tehdään kuluttajille ja yleisölle suunnattuja **audiovisuaalisia klippejä**.

CASP 2021 -hanketta, kutakin tuotekohtaista toimea ja hybriditoimea varten laaditaan taloudellisille toimijoille suunnattuja **infografikoita**. Kustakin toimesta ja CASP 2021 -hankkeesta laaditaan **loppuraportit**. Ne käännetään kaikille EU:n virallisille kielille sekä norjan ja islannin kielille.

Kanavat

Viestintämateriaalia levitetään seuraavilla kanavilla:

- [Safety Gate -verkkosivusto](#)
- [Euroopan komission CASP-verkkosivu](#)
- [Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston sosiaalinen media](#)
- Markkinavalvontaviranomaisten kansalliset viestintäkanavat
- Olennainen lehdistö ja muut sidosryhmät.

EUROOPAN KOMISSIO

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Euroopan komissio ei ole vastuussa uudelleenkäytön mahdollisista seurauksista.

© Euroopan unioni, 2022

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla,
https://europa.eu/european-union/index_fi

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

Luxembourg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2022

PDF ISBN 978-92-76-51867-9 doi:10.2838/974622 DS-01-22-323-FI-N